

**Παρατηρήσεις και σχόλια
στο τοπικό σχέδιο διαχείρισης (ΤΣΔ) αποβλήτων του δήμου Ηλιούπολης**

Τα τοπικά σχέδια διαχείρισης (ΤΣΔ) αποβλήτων των δήμων αποτελούν, πλέον, δεσμευτική τους υποχρέωση, που απορρέει από το νέο εθνικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων (ΕΣΔΑ). Δεν πρόκειται για μια ουδέτερη τεχνική - διαχειριστική επιλογή, αλλά για μια επιλογή στενά συνδεδεμένη με ένα νέο μοντέλο διαχείρισης. Αυτό που συνηθίζουμε να αποκαλούμε **μοντέλο αποκεντρωμένης διαχείρισης, με έμφαση στην προδιαλογή των υλικών** και βρίσκεται στον αντίποδα του συγκεντρωτικού - φιλοεργολαβικού μοντέλου, που στηρίζονταν στα πολλά σύμμεικτα απόβλητα και στην επεξεργασία τους σε κεντρικές μονάδες μηχανικής επεξεργασίας – καύσης (είναι γνωστοί οι διαγωνισμοί ΣΔΙΤ, για την κατασκευή και λειτουργία τους, για 25-27 χρόνια).

Στον πυρήνα της λογικής της αποκεντρωμένης διαχείρισης βρίσκεται η μεγιστοποίηση της ποσότητας των αποβλήτων που ολοκληρώνουν τον κύκλο της διαχείρισής τους σε δημοτικό ή διαδημοτικό επίπεδο και, ταυτόχρονα, ελαχιστοποιούν την ποσότητα που πρέπει να οδηγηθεί σε περιφερειακές ή διαπεριφερειακές υποδομές για επεξεργασία ή για ταφή. Για το λόγο αυτό τα ΤΣΔ καλούνται να παίξουν καθοριστικό ρόλο στο προσεχές μέλλον. Και η επιτυχία τους θα κριθεί, εκτός από τη διεύρυνση της προδιαλογής, από το πόσο γρήγορα και αποτελεσματικά θα πετύχουν τη δημιουργία δημοτικών υποδομών ήπιας διαχείρισης, με το μέγιστο οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό όφελος.

Το Μάιο του 2012, η ΠΡΩΣΥΝΑΤ και φορείς της Ηλιούπολης δημοσιοποίησαν πρόταση αποκεντρωμένης διαχείρισης των αποβλήτων του δήμου, δηλαδή ένα ΤΣΔ. Την πρόταση αυτή την παρουσίασαν στο δημοτικό συμβούλιο το Φλεβάρη του 2013. Η δέσμευση της δημοτικής αρχής ήταν να επανέλθει στο ΔΣ το θέμα, σε ένα μήνα περίπου, για μια πιο οργανωμένη συζήτηση. Πέρασαν, σχεδόν, τρία χρόνια από τότε για να κατατεθεί ένα τοπικό σχέδιο διαχείρισης, αναγκαστικά πλέον. **Το πρόβλημα δεν είναι μόνο ότι χάθηκε πολύτιμος χρόνος, αλλά και το ότι το ΤΣΔ, που προτείνεται από τη δημοτική αρχή, έχει κραυγαλέα υστέρηση, σε περιεχόμενο και ουσία, σε σχέση με την πρόταση των φορέων του 2013 και με τα όσα προβλέπει το νέο εθνικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων (ΕΣΔΑ).**

Ας δούμε ποιες είναι οι βασικές υποδομές στο μοντέλο της αποκεντρωμένης διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ), όπως καταγράφονται στην πρόταση των φορέων του 2013, αλλά και στο νέο ΕΣΔΑ (Παράρτημα: Συνοπτικός οδηγός για τα τοπικά δημοτικά σχέδια αποκεντρωμένης διαχείρισης με έμφαση στην προδιαλογή στην πηγή), σε αντιστοίχιση με τις γεωγραφικές και πληθυσμιακές ενότητες που καλύπτει καθεμιά από αυτές.

A. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

1. Σύστημα κάδων

Χρειαζόμαστε ένα δίκτυο κάδων, στους οποίους θα συγκεντρώνονται, κυρίως, τα προδιαλεγμένα ανακυκλώσιμα υλικά συσκευασίας (χαρτί, μέταλλο, πλαστικό, γυαλί), που θα «σπάσει» το καθεστώς του μπλε κάδου, τα προδιαλεγμένα οργανικά υλικά, το έντυπο χαρτί και σημειακά το γυαλί. Σε ρόλο «μηχανισμού ασφαλείας» θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν οι κάδοι των σύμμεικτων, για εκείνα τα σύμμεικτα απόβλητα που δεν μπορούμε ακόμη να διαχωρίσουμε. Θα πρέπει, επίσης, να προβλεφθεί ένα σύστημα συλλογής των «πράσινων».

2. «Πράσινα σημεία»

Είναι καθαρά δημοτικές υποδομές, ένα ή περισσότερα σε κάθε δήμο, στα οποία, κατά κανόνα, συγκεντρώνονται τα λιγότερο συνηθισμένα ανακυκλώσιμα υλικά (έντυπο χαρτί, ηλ. συσκευές, λάδια, φάρμακα κλπ.), έπιπλα, ογκώδη κλπ.

3. Κέντρα ανακύκλωσης

Είναι δημοτικές ή διαδημοτικές υποδομές υποδοχής - αξιοποίησης των προδιαλεγμένων υλικών (συσκευασιών και μη), που προέρχονται, κυρίως, από το δίκτυο των ξεχωριστών κάδων. Υποκαθιστούν τα ΚΔΑΥ της ΕΕΑΑ, εξαλείφουν τις μακρινές και πολυδάπανες μεταφορές σ' αυτά και εξοικονομούν - εξασφαλίζουν πόρους στην τοπική αυτοδιοίκηση. Κατά περίπτωση, μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν χώροι υποδοχής και διάθεσης και των υλικών που συγκεντρώνονται στα «πράσινα σημεία». Ο αριθμός και η δυναμικότητα αυτών των υποδομών είναι αντικείμενο των τοπικών (δημοτικών ή διαδημοτικών) σχεδίων διαχείρισης.

4. Μονάδες κομποστοποίησης οργανικών

Είναι δημοτικές ή διαδημοτικές υποδομές υποδοχής - αξιοποίησης των προδιαλεγμένων υλικών («πράσινων» και οργανικών κουζίνας), που προέρχονται, κυρίως, από το δίκτυο των ξεχωριστών κάδων και τις υπηρεσίες πρασίνου των δήμων. Συμβάλλουν στην εκτροπή από την ταφή των βιοαποδομήσιμων υλικών και εξοικονομούν - εξασφαλίζουν πόρους στην τοπική αυτοδιοίκηση. Κατά περίπτωση, μπορούν να υποδέχονται, σε ξεχωριστές γραμμές, οργανικά υλικά από τη διαδικασία διαχωρισμού των υπολειμματικών σύμμεικτων. Ο αριθμός και η δυναμικότητα αυτών των υποδομών είναι αντικείμενο των τοπικών (δημοτικών ή διαδημοτικών) σχεδίων διαχείρισης. Στους πίνακες που ακολουθούν, δίνουμε μια αίσθηση των μεγεθών των ποσοτήτων των οργανικών (προδιαλεγμένων ή από επεξεργασία σύμμεικτων).

5. Μονάδες επεξεργασίας υπολειμματικών σύμμεικτων

Είναι διαδημοτικές ή περιφερειακές υποδομές, που υποδέχονται τις διαρκώς μειούμενες ποσότητες σύμμεικτων, που δεν έχουν «περάσει» από διαδικασίες προδιαλογής. Αντιστοιχούν σε ευρύτερες γεωγραφικές - πληθυσμιακές ενότητες, που για λόγους συνεννόησης τις ονομάζουμε διαχειριστικές ενότητες (ΔΕ). Αυτό δε σημαίνει ότι διασπάται οργανωτικά και επιχειρησιακά ο ΕΔΣΝΑ. Στους πίνακες που ακολουθούν, επιχειρούμε μια πρώτη περιγραφή τους, δίνοντας ένα ενδεικτικό σενάριο με δέκα ΔΕ. Καταγράφονται, ανά δήμο και ΔΕ, τα πληθυσμιακά δεδομένα, οι ποσότητες των ΑΣΑ το 2014, οι αναμενόμενες ποσότητες των ΑΣΑ

το 2020, οι ποσότητες των υπολειμματικών σύμμεικτων το 2020, καθώς (ενδεικτικά) και οι ποσότητες των οργανικών το 2020.

6. Χώροι τελικής διάθεσης υπολείμματος (ΧΥΤΥ)

Είναι περιφερειακές υποδομές, που υποδέχονται το υπόλειμμα της επεξεργασίας των υπολειμματικών σύμμεικτων. Αντιστοιχούν σε ομάδες των ΔΕ, που αναφέρονται παραπάνω. Στο ενδεικτικό σενάριο οι προτεινόμενοι νέοι ΧΥΤΥ είναι τρεις και καλύπτουν συγκεκριμένες γεωγραφικές και πληθυσμιακές ενότητες, που καταγράφονται στους πίνακες και αποτυπώνονται στους χάρτες που ακολουθούν. Θεωρείται δεδομένο ότι η λειτουργία του ΧΥΤΑ Φυλής παύει. Οι υπολογισμοί των πινάκων γίνονται με βάση την παραδοχή ότι οι παραγόμενες ποσότητες των ΑΣΑ το 2020 θα είναι 2.000.000 εκ. τόνοι και η σύνθεσή τους αυτή της μελέτης της αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής.

ΥΛΙΚΟ	ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΣΔΑ 2015
ΟΡΓΑΝΙΚΑ	43,60%
ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙ	28,10%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ	13,00%
ΜΕΤΑΛΛΑ	3,30%
ΓΥΑΛΙ	3,40%
ΛΟΙΠΑ	8,60%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Η κρισιμότητα της διασφάλισης των αναγκαίων χώρων τελικής διάθεσης

Ως προς τους στόχους για το 2020, χρησιμοποιούμε αυτούς, περίπου, που έχουν τεθεί στο ΕΣΔΑ και στην αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής. Η εξαετία 2015-2020 θα είναι περίοδος σταδιακής μείωσης των ποσοστών διάθεσης, από το 90% του 2014, στο 24% του τέλους του 2020. Αν υποθέσουμε ότι η μείωση επέρχεται με έναν ομοιόμορφο τρόπο (μείωση, κάθε χρόνο, κατά 11% των σημερινών ποσοτήτων, δηλαδή κατά 220.000 τόνους), στην περίοδο αυτή θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν τεράστιες ανάγκες σε χώρους τελικής διάθεσης. Με δεδομένη την επικείμενη εξάντληση του ΧΥΤΑ Φυλής, χρειάζεται να δούμε όχι μόνο τις μελλοντικές ανάγκες (μετά το 2020), αλλά και τις ανάγκες της μεταβατικής περιόδου (από την εξάντληση της Φυλής, μέχρι το τέλος του 2020). Οι στόχοι για το 2020, η ποσοτική και ποσοστιαία αποτύπωση του ισοζυγίου των ΑΣΑ το 2020, καθώς και οι ανάγκες σε χώρους τελικής διάθεσης (2015-2020) αποτυπώνονται στους επόμενους δυο πίνακες. Ακολουθούν οι πίνακες και τα γραφήματα για τις διαχειριστικές ενότητες και τις ενότητες με κοινούς ΧΥΤΥ.

Στόχοι και ισοζύγιο διαχείρισης των ΑΣΑ (t) στην περιφέρεια Αττικής (έτος 2020)

υλικό	σύνολο	ανάκτηση με προδιαλογή	μηχανική επεξεργασία			ανάκτηση με προδιαλογή	μηχανική επεξεργασία		
			ανάκτηση	διάθεση	σύνολο		ανάκτηση	διάθεση	σύνολο
οργανικά	872.000	348.800	348.800	174.400	523.200	40%	40%	20%	60%
χαρτί/χαρτόνι	562.000	393.400	56.200	112.400	168.600	70%	10%	20%	30%
πλαστικό	260.000	182.000	26.000	52.000	78.000	70%	10%	20%	30%
μέταλλο	66.000	46.200	6.600	13.200	19.800	70%	10%	20%	30%
γυαλί	68.000	47.600	0	20.400	20.400	70%	0%	30%	30%
ξύλο	48.000	19.200	19.200	9.600	28.800	40%	40%	20%	60%
λοιπά ανακτήσιμα	28.000	19.600	1.400	7.000	8.400	70%	5%	25%	30%
λοιπά	96.000	0	0	96.000	96.000	0%	0%	100%	100%
σύνολο	2.000.000	1.056.800	458.200	485.000	943.200	53%	23%	24%	47%
σύνολο	2.000.000	1.515.000		485.000		76%		24%	100%

Ποσότητες σύμμεικτων ΑΣΑ, για τελική διάθεση - ταφή (2015-2020)

έτος	ποσότητες ΑΣΑ (t) για τελική διάθεση
2015	1.580.000
2016	1.360.000
2017	1.140.000
2018	920.000
2019	700.000
2020	480.000
σύνολο	6.180.000

Διαχειριστικές ενότητες Αττικής (ενδεικτικό σενάριο)

ΔΕ	δήμος	μόνιμος πληθυσμός (2011)	ποσότητες (t)					
			ΑΣΑ 2014	ΑΣΑ 2020	ΑΣΑ 2020 για επεξεργασία 47% του συνόλου	υπόλειμμα 2020 για διάθεση 24% του συνόλου	οργανικά 2020 από προδιαλογή 17% του συνόλου	οργανικά 2020 από επεξεργασία 17% του συνόλου
1	ΠΟΡΟΥ	3.993	2.807	3.015				
	ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ	7.143	2.555	2.744				
	ΑΙΓΙΝΑΣ	13.056	7.741	8.314				
	ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ	39.283	24.808	26.642				
	ΜΕΓΑΡΕΩΝ	36.924	15.798	16.966				
	ΜΑΝΔΡΑΣ-ΕΙΔΥΛΛΙΑΣ	17.885	9.521	10.225				
	ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	29.902	15.614	16.769				
	ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	30.251	30.895	33.181				
	ΦΥΛΗΣ	45.965	31.980	34.345				
	ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓ-ΚΑΜΑΤ	62.529	26.624	28.593				
	ΙΛΙΟΥ	84.793	35.483	38.107				
	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	139.981	63.479	68.174				
	ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ	58.979	21.259	22.832				
		570.684	288.564	309.907	145.656	74.378	52.684	52.684
2	ΠΕΙΡΑΙΑ	163.688	77.692	83.438				
	ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ	25.389	10.432	11.203				
	ΚΕΡΑΤΣ-ΔΡΑΠΕΤΣ	91.045	36.894	39.623				
	ΝΙΚΑΙΑΣ-ΑΓΙΟΥ Ι. ΡΕΝΤΗ	105.430	45.558	48.928				
	ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ	63.445	24.987	26.835				
	ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	26.550	10.772	11.569				
	ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ	46.897	20.138	21.628				
	ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	100.641	43.507	46.725				
	ΜΟΣΧΑΤΟΥ-ΤΑΥΡΟΥ	40.413	24.264	26.059				
	ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ	73.076	28.085	30.162				
	ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ	64.021	31.391	33.713				
	800.595	353.721	379.883	178.545	91.172	64.580	64.580	
3	ΑΙΓΑΛΕΩ	69.946	32.231	34.615				
	ΑΘΗΝΑΣ	664.046	311.901	334.970				
		733.992	344.132	369.585	173.705	88.700	62.829	62.829

Διαχειριστικές ενότητες Αττικής (ενδεικτικό σενάριο)

ΔΕ	δήμος	μόνιμος πληθυσμός (2011)	ποσότητες (t)					
			ΑΣΑ 2014	ΑΣΑ 2020	ΑΣΑ 2020 για επεξεργασία 47% του συνόλου	υπόλειμμα 2020 για διάθεση 24% του συνόλου	οργανικά 2020 από προδιαλογή 17% του συνόλου	οργανικά 2020 από επεξεργασία 17% του συνόλου
4	ΑΧΑΡΝΩΝ	106.943	51.402	55.204				
	ΦΙΛΑΔΕΛΦ-ΧΑΛΚΗΔ	35.556	17.156	18.425				
	ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	67.134	28.391	30.491				
	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	49.642	21.200	22.768				
	ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ	59.345	19.532	20.977				
	ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ	29.891	16.631	17.861				
		348.511	154.313	165.726	77.891	39.774	28.173	28.173
5	ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	72.333	41.279	44.332				
	ΚΗΦΙΣΙΑΣ	70.600	54.048	58.045				
	ΛΥΚΟΒΡ-ΠΕΥΚΗΣ	31.002	14.364	15.426				
	ΒΡΙΛΗΣΣΙΩΝ	30.741	14.803	15.898				
	ΠΕΝΤΕΛΗΣ	34.934	17.621	18.924				
		239.610	142.115	152.626	71.734	36.630	25.946	25.946
6	ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	59.704	26.118	28.050				
	ΠΑΠΑΓΟΥ-ΧΟΛΑΡΓΟΥ	44.539	20.390	21.898				
	ΦΙΛΟΘΕΗΣ-ΨΥΧΙΚΟΥ	26.968	17.467	18.759				
	ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	74.192	37.913	40.717				
		205.403	101.888	109.424	51.429	26.262	18.602	18.602
7	ΖΩΓΡΑΦΟΥ	71.026	25.809	27.718				
	ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ	26.458	10.844	11.646				
	ΒΥΡΩΝΑ	61.308	21.526	23.118				
	ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	78.153	30.359	32.604				
	ΔΑΦΝΗΣ-ΥΜΗΤΤΟΥ	33.628	13.264	14.245				
		270.573	101.802	109.331	51.386	26.240	18.586	18.586

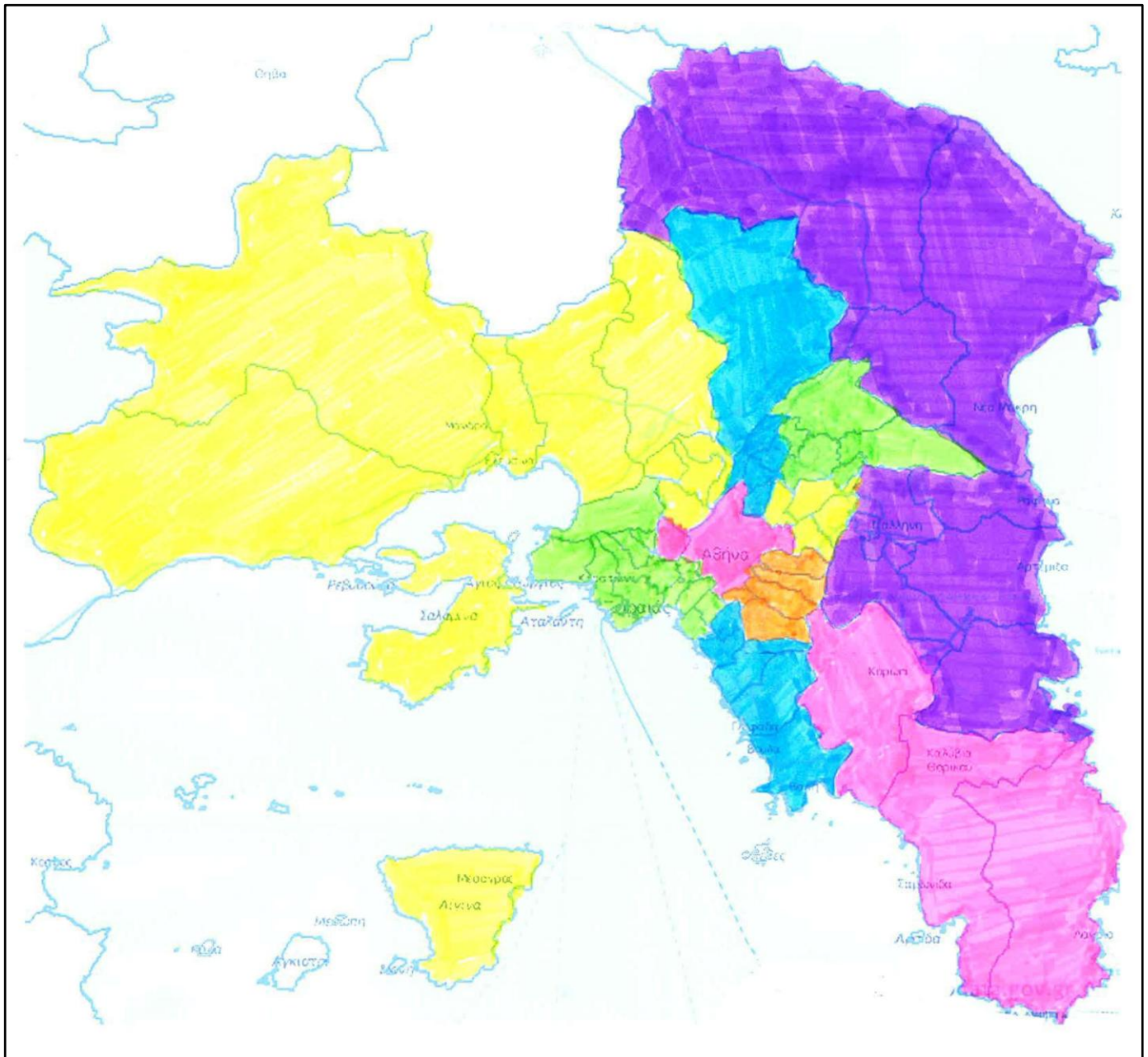
Διαχειριστικές ενότητες Αττικής (ενδεικτικό σενάριο)

ΔΕ	δήμος	μόνιμος πληθυσμός (2011)	ποσότητες (t)					
			ΑΣΑ 2014	ΑΣΑ 2020	ΑΣΑ 2020 για επεξεργασία 47% του συνόλου	υπόλειμμα 2020 για διάθεση 24% του συνόλου	οργανικά 2020 από προδιαλογή 17% του συνόλου	οργανικά 2020 από επεξεργασία 17% του συνόλου
8	ΩΡΩΠΟΥ	33.769	19.407	20.843				
	ΔΙΟΝΥΣΟΥ	40.193	21.780	23.391				
	ΜΑΡΑΘΩΝΑ	33.423	23.406	25.137				
	ΠΑΛΛΗΝΗΣ	54.415	28.698	30.820				
	ΡΑΦΗΝΑΣ-ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ	20.266	11.354	12.194				
	ΠΑΙΑΝΙΑΣ	26.668	12.057	12.949				
	ΣΠΑΤΩΝ-ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ	33.821	23.526	25.266				
	ΜΑΡΚΟΠ-ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ	20.040	18.246	19.595				
	262.595	158.475	170.196	79.992	40.847	28.933	28.933	
9	ΚΡΩΠΙΑΣ	30.307	19.791	21.255				
	ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ	25.102	11.795	12.668				
	ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ	29.002	20.728	22.261				
		84.411	52.315	56.184	26.406	13.484	9.551	9.551
10	ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	71.294	31.210	33.519				
	ΑΛΙΜΟΥ	41.720	22.489	24.152				
	ΕΛΛΗΝ-ΑΡΓΥΡΟΥΠ	51.356	24.326	26.126				
	ΓΛΥΦΑΔΑΣ	87.305	52.126	55.981				
	ΒΑΡ-ΒΟΥΛ-ΒΟΥΛΙΑΓ	48.399	34.789	37.362				
		300.074	164.940	177.140	83.256	42.513	30.114	30.114
Σύνολα		3.816.448	1.862.264	2.000.000	940.000	480.000	340.000	340.000
	ΑΓΚΙΣΤΡΙΟΥ	1.142	0	0				
	ΚΥΘΗΡΩΝ	4.041	0	0				
	ΣΠΕΤΣΩΝ	4.027	0	0				
	ΥΔΡΑΣ	1.966	0	0				
Σύνολα		11.176	0	0				
Σύνολα		3.827.624	1.862.264	2.000.000	940.000	480.000	340.000	340.000

Διαχειριστικές ενότητες Αττικής - συγκεντρωτικά (ενδεικτικό σενάριο)

ΔΕ	πληθυσμός	ποσότητες (t)					
		ΑΣΑ 2014	ΑΣΑ 2020	ΑΣΑ 2020 για επεξεργασία 47% του συνόλου	υπόλειμμα 2020 για διάθεση 24% του συνόλου	οργανικά 2020 από προδιαλογή 17% του συνόλου	οργανικά 2020 από επεξεργασία 17% του συνόλου
1	570.684	288.564	309.907	145.656	74.378	52.684	52.684
2	800.595	353.721	379.883	178.545	91.172	64.580	64.580
3	733.992	344.132	369.585	173.705	88.700	62.829	62.829
4	348.511	154.313	165.726	77.891	39.774	28.173	28.173
5	239.610	142.115	152.626	71.734	36.630	25.946	25.946
6	205.403	101.888	109.424	51.429	26.262	18.602	18.602
7	270.573	101.802	109.331	51.386	26.240	18.586	18.586
8	262.595	158.475	170.196	79.992	40.847	28.933	28.933
9	84.411	52.315	56.184	26.406	13.484	9.551	9.551
10	300.074	164.940	177.140	83.256	42.513	30.114	30.114
Σύνολα	3.816.448	1.862.264	2.000.000	940.000	480.000	340.000	340.000

Χάρτης διαχειριστικών ενοτήτων Αττικής (ενδεικτικό σενάριο)

**Γεωγραφική - πληθυσμιακή κάλυψη προτεινόμενων ΧΥΤΥ
(ενδεικτικό σενάριο)**

ΔΕ	πληθυσμός	ποσότητες (t)			
		ΑΣΑ 2014	ΑΣΑ 2020	ΑΣΑ 2020 για επεξεργασία 47% του συνόλου	υπόλειμμα 2020 για διάθεση 24% του συνόλου
1-2	1.371.279	642.285	689.790	324.201	165.550
3-8	2.060.684	1.002.724	1.076.887	506.137	258.453
9-10	384.485	217.255	233.323	109.662	55.998
Σύνολα	3.816.448	1.862.264	2.000.000	940.000	480.000

Χάρτης γεωγραφικής κάλυψης προτεινόμενων ΧΥΤΥ

Πρόταση αποκεντρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων - διάρθρωση υποδομών

πρώτο επίπεδο (κατοικία - επιχείρηση - υπηρεσίες - γειτονιά - δήμος)
διαλογή στην πηγή - ανάκτηση - ανακύκλωση

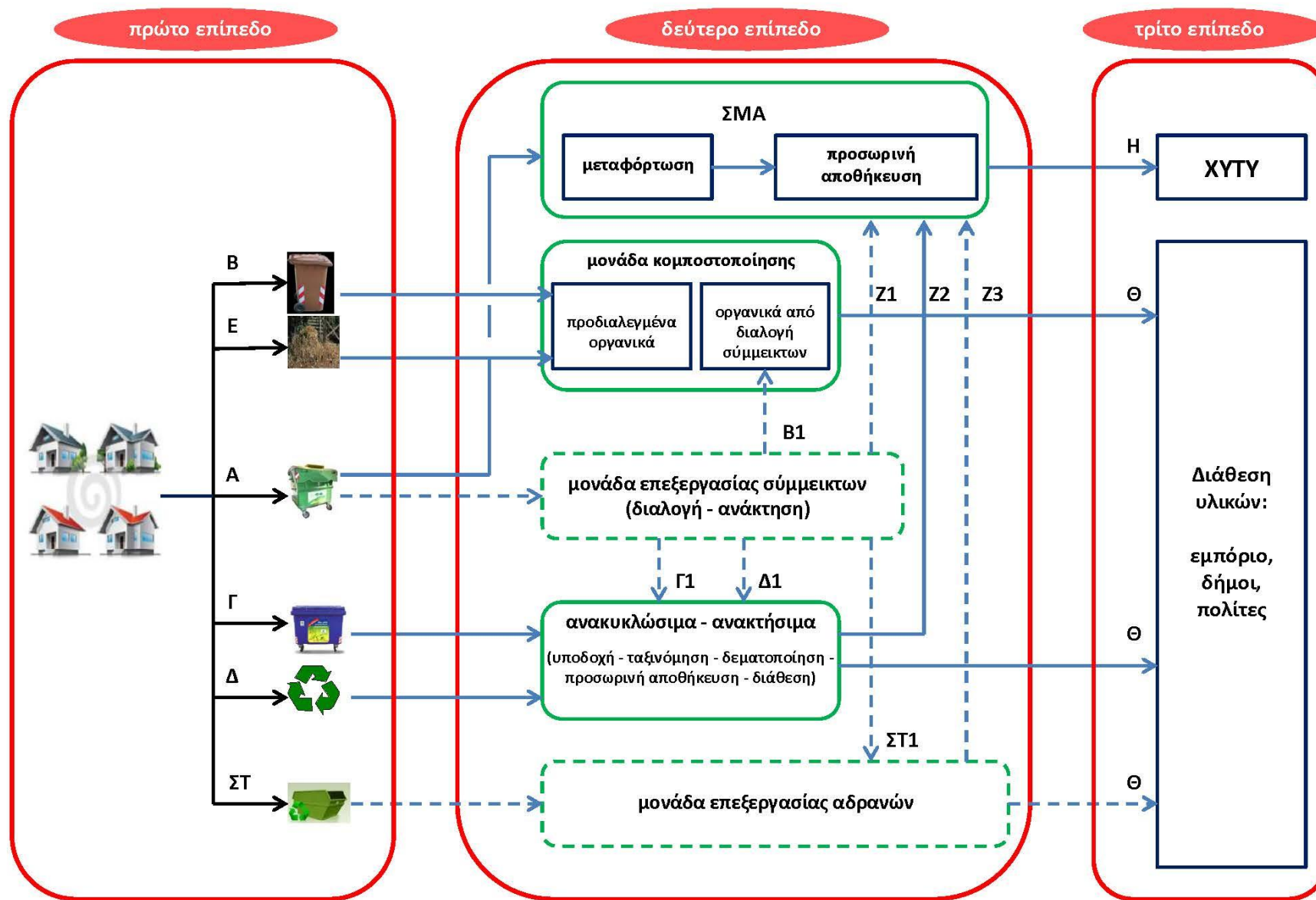
δεύτερο επίπεδο (δήμος - ομάδα γειτονικών δήμων)
αποκεντρωμένες εγκαταστάσεις διαχείρισης απορριμμάτων

τρίτο επίπεδο (περιφέρεια)
περιφερειακές υποδομές

διάγραμμα ροής ΑΣΑ σε σύστημα αποκεντρωμένη διαχείρισης

Επεξηγήσεις συμβόλων

A: Σύμμεικτα

B: Προδιαλεγμένα οργανικά

B1: Οργανικά από διαλογή σύμμεικτων

Γ: Δίκτυο ανακυκλώσιμων υλικών

Γ1: Ανακυκλώσιμα από διαλογή σύμμεικτων

Δ: Άλλα ανακτήσιμα - πράσινα σημεία

Δ1: Άλλα ανακτήσιμα από διαλογή σύμμεικτων

E: Κλαδέματα - «πράσινα» δήμων

ΣΤ: Αδρανή υλικά (μπάζα οικοδομών)

ΣΤ1: Αδρανή υλικά από διαλογή σύμμεικτων

Z: Υπόλειμμα

Z1: Υπόλειμμα από διαλογή σύμμεικτων

Z2: Υπόλειμμα από την ανακύκλωση - ανάκτηση

Z3: Υπόλειμμα από την επεξεργασία αδρανών

H: Διάθεση σε ΧΥΤΥ

Θ: Αξιοποίηση υλικών

Εγκαταστάσεις α' φάσης

Εγκαταστάσεις β' φάσης

B. Η ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΣΔ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΕΣΔΑ)

Ο έλεγχος της συμβατότητας του ΤΣΔ του δήμου Ηλιούπολης με το νέο εθνικό σχέδιο - ΕΣΔΑ οφείλει να γίνει σε δύο τομείς:

α) στους στόχους για το έτος 2020

β) στο βαθμό της ενσωμάτωσης της λογικής της αποκεντρωμένης διαχείρισης και στις προβλεπόμενες δράσεις - υποδομές.

I. ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟ 2020

διαδικασία	ΕΣΔΑ	ΠΕΣΔΑ	ΤΣΔ	ΠΡΩΣΥΝΑΤ
προδιαλογή ανακυκλώσιμων υλικών συσκευασίας	65%	80%	61%	70%
προδιαλογή οργανικών	40%	40%	31%	40%
συνολική προδιαλογή υλικών	50%	53%	49%	53%
ανάκτηση από επεξεργασία σύμμεικτων	24%	25%	;	23%
τελική διάθεση - ταφή	26%	22%	;	24%

II. ΔΡΑΣΕΙΣ - ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Στον πίνακα που ακολουθεί αντιπαραβάλλονται οι δράσεις και οι υποδομές που προβλέπει το ΕΣΔΑ και η πρόταση των φορέων με αυτές του προτεινόμενου τοπικού σχεδίου διαχείρισης.

ΕΣΔΑ	ΤΣΔ
Δράσεις δημόσιας διαβούλευσης και κοινωνικής συμμετοχής στο σχεδιασμό και την εφαρμογή του τοπικού σχεδίου διαχείρισης	Τυπικές, έως ανύπαρκτες
Δράσεις ενημέρωσης των πολιτών , των επαγγελματιών και των επιχειρήσεων για την πρόληψη της παραγωγής απορριμμάτων και τον τρόπο διαχείρισης των ειδικών αποβλήτων	Προβλέπονται
Δράσεις υποκίνησης, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τη διαλογή στην πηγή, την ανακύκλωση και την κομποστοποίηση	Προβλέπονται
Δίκτυο κάδων για την προδιαλογή οργανικών υλικών	Προβλέπεται περιορισμένη προδιαλογή οργανικών σε κεντρικούς κάδους (όχι γενικευμένη χρήση καφέ κάδου)
Δίκτυο κάδων για την προδιαλογή ανακυκλώσιμων υλικών σε διακριτά ρεύματα , ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες σε κάθε Δήμο	Δεν προβλέπονται ξεχωριστά ρεύματα για τα ανακυκλώσιμα υλικά συσκευασίας, συντηρείται ο μπλε κάδος και τα ΚΔΑΥ της ΕΕΑΑ

ΕΣΔΑ	ΤΣΔ
Ειδική πρόβλεψη για την ξεχωριστή συλλογή των αποβλήτων κήπου (κλαδέματα κλπ)	Προβλέπεται
Οικιακή κομποστοποίηση	Προβλέπεται
Δίκτυο «πράσινων σημείων» για τη συγκέντρωση υλικών που δεν κατευθύνονται στους κάδους, όπως ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, συσσωρευτές, ελαστικά, ογκώδη αντικείμενα, τυχόν συγκεντρωμένες μεγάλες ποσότητες ανακυκλώσιμων από πολίτες, επιχειρήσεις, υπηρεσίες, σχολεία και την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης – ανταλλαγής υλικών όπως ρουχισμού, επίπλων και παλαιών αντικειμένων κλπ	<p>Προβλέπεται η λειτουργία ενός κεντρικού σημείου (ΚΑΕΔΙΣΠ) και 8 μικρών «πράσινων σημείων» στις γειτονιές</p> <p>Προβλέπεται ξεχωριστή συλλογή χαρτιού και γυαλιού</p>
Ριζική αναθεώρηση της λειτουργίας των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) και επανασχεδιασμός τους, στο πλαίσιο ενιαίου κεντρικού συντονιστικού φορέα για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Επανεξέταση του θεσμικού πλαισίου με στόχο την βελτιστοποίηση της λειτουργίας, τη διαφάνεια και τον έλεγχο των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης σε άλλα υλικά, στο πλαίσιο ενιαίου κεντρικού συντονιστικού φορέα (με αναβάθμιση του ΕΟΑΝ). Τα έσοδα των ΣΕΔ αποτελούν δημόσιο πόρο και πρέπει να εξεταστεί ο έλεγχός τους μέσω κρατικού λογιστικού συστήματος για να αποτελέσουν επενδυτικό κονδύλι για την ανάπτυξη των συστημάτων της νέας διαχείρισης αποβλήτων.	Τα άλλα ρεύματα των ανακυκλώσιμων υλικών θα εξακολουθήσουν να διαχειρίζονται με το καθεστώς των υφιστάμενων ιδιωτικών συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης (ΣΕΔ)
Σύστημα αποκομιδής και μεταφοράς που αφορά τα αναγκαία οχήματα, τους χώρους στάθμευσης και τους σταθμούς μεταφόρτωσης με την πρόβλεψη ότι σταδιακά θα μειώνεται η ανάγκη για μεταφόρτωση και μεταφορά σύμμεικτων απορριμμάτων	<p>Υφίσταται σύστημα αποκομιδής και μεταφοράς, με τεράστιες ελλείψεις</p> <p>Αντί να περιορίζεται η λειτουργία του σταθμού μεταφόρτωσης, προβλέπεται η επέκτασή του για τη μεταφορά προδιαλεγμένων οργανικών στη Φυλή</p>
Χώρος υποδοχής και διαλογής των κάδων ανακυκλώσιμων (δηλαδή, δημοτικό ΚΔΑΥ)	Δεν προβλέπεται, με συνέπεια επιβάρυνση με τα κόστη μεταφοράς στα ΚΔΑΥ και απώλεια εσόδων για το δήμο

ΕΣΔΑ	ΤΣΔ
<p>Μονάδα διαχείρισης βιοαποβλήτων για την κομποστοποίηση των προδιαλεγμένων οργανικών, τη συσκευασία και τη διάθεση του παραγόμενου κόμποστ.</p>	<p>Προβλέπεται η συνέχιση της λειτουργίας της δημοτικής εγκατάστασης κομποστοποίησης των πράσινων, με το καθεστώς ανάθεσης εργολαβίας στο ΤΕΙ Κρήτης, μέχρι το 2019.</p> <p>Ο κύριος όγκος των προδιαλεγμένων οργανικών θα μεταφέρεται, μέχρι το 2019, στο ΕΜΑΚ Φυλής, με συνέπεια επιβάρυνση με τα κόστη μεταφοράς και απώλεια εσόδων για το δήμο</p> <p>Μετά το 2019, προβλέπεται η λειτουργία μονάδας από το δήμο</p>
<p>Εργαστήρια ανάκτησης ανταλλακτικών, επισκευής-ανακατασκευής υλικών</p>	<p>Προβλέπεται η δημιουργία δικτύου επαναχρησιμοποίησης και επιδιόρθωσης, μέσω του ΚΑΕΔΙΣΠ και των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (;)</p>
<p>Αποκεντρωμένη μονάδα μηχανικής διαλογής των σύμμεικτων, που εξακολουθούν να συλλέγονται στους πράσινους κάδους</p>	<p>Δε γίνεται καμία αναφορά. Θεωρείται δεδομένο ότι τα σύμμεικτα του δήμου θα οδηγούνται σε κεντρικές μονάδες επεξεργασίας, τύπου ΕΜΑΚ.</p>
<p>Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων σε επίπεδο ομάδας Δήμων</p>	<p>Δε γίνεται καμία αναφορά</p>
<p>Μπορεί να εξεταστεί η εγκατάσταση επεξεργασίας αδρανών και υλικών κατεδάφισης, εφόσον εξασφαλίζεται ο αναγκαίος χώρος.</p>	<p>Η συλλογή των αποβλήτων κατασκευών & κατεδαφίσεων δεν αποτελεί υποχρέωση του Δήμου και για το λόγο αυτό η συλλογή θα μπορεί να γίνεται από εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης του ΥΠΑΠΕΝ το οποίο θα ειδοποιείται από την αρμόδια υπηρεσία καθαριότητας.</p>

Γ. ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Υπάρχουν τεράστιες αποκλίσεις, ως προς την εκτίμηση των ποσοτήτων των αστικών αποβλήτων του δήμου, ανάμεσα στο ΤΣΔ και στα επίσημα στοιχεία του ΕΔΣΝΑ και των ΚΔΑΥ, για το 2014, όπως απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

κατηγορία ΑΣΑ	προορισμός	ΕΔΣΝΑ - ΚΔΑΥ	ΤΣΔ
σύμμεικτα + ογκώδη + αδρανή	ταφή	27.770	31.200
υπόλειμμα ΚΔΑΥ	ταφή	1.010	972
καθαρά ανακυκλώσιμα συσκευασιών	ΣΕΔ ΕΕΑΑ	929	1.188
άλλα ανακυκλώσιμα	άλλα ΣΕΔ	423	423
πράσινα για κομποστοποίηση	δήμος	600	600
οικιακή κομποστοποίηση	κατοικίες	76	76
σύνολο		30.808	34.459

- Με βάση τα παραπάνω στοιχεία
 - Η ανακύκλωση των συσκευασιών αντιπροσωπεύει το 3% (929/30.808), επί του συνόλου των ΑΣΑ και η συνολική ανακύκλωση το 4,39% (1.352/30.808).
 - Η προδιαλογή οργανικών αντιπροσωπεύει το 2,2% (676/30.808).
 - Η συνολική προδιαλογή αντιπροσωπεύει το 6,58% (2.028/30.808).
 - Για ταφή στο ΧΥΤΑ Φυλής οδηγείται το 93,42% (28.780/30.808).
 - Για διαχείριση εκτός δήμου οδηγείται το 97,8% (30.132/30.808).

Πρόκειται, συνεπώς, για κραυγαλέο παράδειγμα συγκεντρωτικής διαχείρισης.

- Οι υπολογισμοί για τους στόχους και για το κόστος διαχείρισης του ΤΣΔ γίνονται σε λάθος βάση, αφού χρησιμοποιείται η ποσότητα των 34.459 τόνων, αντί των 30.808 τόνων, που δίνουν τα επίσημα στοιχεία. Αν υπάρχει διαφορετική εκτίμηση θα πρέπει να τεκμηριωθεί ανάλογα.
- Άλλο ένα στοιχείο αβεβαιότητας στους υπολογισμούς, που δεν αφορά αποκλειστικά το ΤΣΔ, είναι η εκτίμηση της σύνθεσης των ΑΣΑ του δήμου. Ούτε η εκτίμηση του ΕΣΔΑ, ούτε αυτή του νέου ΠΕΣΔΑ Αττικής είναι επαρκώς τεκμηριωμένες. Σημειώνουμε, απλά, ότι το ΤΣΔ επιλέγει να χρησιμοποιήσει της εκτίμηση του ΕΣΔΑ και όχι του ΠΕΣΔΑ, όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα:

ΥΛΙΚΟ	ΕΣΔΑ 2015	ΠΕΣΔΑ 2015	ΤΣΔ
ΟΡΓΑΝΙΚΑ	44,30%	43,60%	44,00%
ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙ	22,20%	28,10%	22,00%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ	13,90%	13,00%	14,00%
ΜΕΤΑΛΛΑ	3,90%	3,30%	4,00%
ΓΥΑΛΙ	4,30%	3,40%	4,00%
ΞΥΛΟ	4,60%	2,40%	1,00%
ΛΟΙΠΑ	6,80%	6,20%	11,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%	100,00%	100,00%

5. Ως προς τους στόχους της προδιαλογής για το 2020, υπάρχει προφανής υστέρηση του ΤΣΔ, τόσο σε σχέση με αυτούς του ΕΣΔΑ, όσο και σε σχέση με αυτούς του ΠΕΣΔΑ, η οποία αποτυπώνεται στον αρχικό πίνακα της προηγούμενης ενότητας (Γ). Πέρα από αυτή τη βασική εκτίμηση, ας δούμε, πως επιτυγχάνονται αυτοί οι στόχοι, σύμφωνα με το ΤΣΔ και τις παραδοχές του για τις ποσότητες και τη σύνθεση των ΑΣΑ (πίνακας 1 του ΤΣΔ, σελ. 14).
- Συνολική προδιαλογή 49,42%, με αναφορά στο σύνολο των ΑΣΑ (34.459 τόνοι), σημαίνει ότι έχουμε προδιαλογή 17.030 τόνων (πίνακας 3, σελ. 18).
 - Προδιαλογή 61,18% των τεσσάρων ανακυκλώσιμων υλικών (χαρτί/χαρτόνι, πλαστικό, μέταλλο, γυαλί) αντιστοιχεί σε 9.276 τόνους (πίνακας 3, σελ. 18).
 - Προδιαλογή 30,91% των βιοαποβλήτων αντιστοιχεί σε 4.686 τόνους (πίνακας 3, σελ. 18).
 - Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει προδιαλογή ακόμη 3.086 τόνων άλλων υλικών. Όπως, στον πίνακα 5 (σελ. 24) του ΤΣΔ, τα λοιπά ανακτήσιμα υλικά είναι 2.240 τόνοι, οπότε η συνολική προδιαλογή φτάνει τους 16.202 τόνους, δηλαδή ποσοστό **47,02%** και όχι 49,42%, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί. Η διαφορά προκύπτει από την προσθήκη στα ανακτήσιμα υλικά των αδρανών, που δεν θεωρούνται καν αστικά απόβλητα, ούτε συνυπολογίζονται στους στόχους του ΕΣΔΑ και του ΠΕΣΔΑ.

Κατανομή στόχων ανά δράση	2020	
Οικιακή κομποστοποίηση	244,00	
Χωριστή συλλογή πράσινων αποβλήτων	1.240,54	
Χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων	3.201,95	4.686,49
ΔσΠ ανακυκλώσιμων υλικών & λοιπών αποβλήτων (μπλε κάδος)	4.038,65	
Χωριστή συλλογή έντυπου χαρτιού	1.516,22	
Χωριστή συλλογή γυαλιού	206,76	
Ανάκτηση υλικών μέσω πράσινων σημείων	3.514,37	9.276,00
Ανάκτηση υλικών μέσω πράσινων σημείων	1.101,01	
Χωριστή συλλογή ΑΗΗΕ, μπαταριών	723,65	
Χωριστή συλλογή ξυλείας και ξυλείας από τα ογκώδη	337,70	
Δράσεις πρόληψης - επαναχρησιμοποίησης υλικών	78,00	2.240,36
Χωριστή συλλογή αδρανών	827,03	827,03
Υπολείμματα χωριστής συλλογής	2.714,37	
Σύμμεικτα απόβλητα	14.715,23	17.429,60
ΣΥΝΟΛΟ	34.459,48	34.459,48
συνολική προδιαλογή	16.202,85	16.202,85
ποσοστό συνολικής προδιαλογής	47,02%	47,02%

6. Η απουσία οποιασδήποτε αναφοράς στην «τύχη» των υπολειμματικών συμμείκτων και στο πώς θα επιτευχθεί η περαιτέρω ανάκτηση υλικών από αυτά, είναι χαρακτηριστικό δείγμα της αποστασιοποίησης και του δήμου Ηλιούπολης από ένα «καυτό» θέμα της διαχείρισης.

7. Με βάση και τα παραπάνω, **το ΤΣΔ που προτείνεται μπορεί να οδηγήσει σε κάποια υψηλότερα ποσοστά προδιαλογής υλικών, αλλά δεν πρόκειται να αλλάξει στο ελάχιστο τη συνολική εικόνα.** Μόνο τα πράσινα θα διαχειρίζονται τοπικά, σε δημοτικές υποδομές, μαζί με τις περιορισμένες ποσότητες των οργανικών της οικιακής κομποστοποίησης. Όλες οι μεγάλες κατηγορίες των ΑΣΑ προβλέπεται να οδηγούνται για διαχείριση εκτός δήμου:
- Οι ανακυκλώσιμες συσκευασίες στα ΚΔΑΥ της ΕΕΑΑ.
 - Τα υπόλοιπα ανακυκλώσιμα στα ΣΕΔ περιφερειακής ή εθνικής εμβέλειας.
 - Τα προδιαλεγμένα οργανικά στο ΕΜΑΚ Φυλής.
 - Τα υπολειμματικά σύμμεικτα σε κάποια κεντρική μονάδα επεξεργασίας και στο ΧΥΤΑ Φυλής.

Από αυτήν την άποψη, **πρόκειται για σχέδιο που προσιδιάζει στο υφιστάμενο συγκεντρωτικό μοντέλο, παρά στο μοντέλο της αποκεντρωμένης διαχείρισης.** Στο βαθμό που και άλλοι δήμοι της Αττικής υιοθετήσουν παρόμοιες επιλογές, σε συνδυασμό με το νέο μνημονιακό περιβάλλον και την ερμαφρόδιτη στάση της περιφέρειας, δημιουργούνται προϋποθέσεις για να επανέλθουν οι σχεδιασμοί για ολοκληρωτική εκχώρηση της διαχείρισης των αποβλήτων στα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα. Δεν είναι τυχαίο ότι ακόμα και μικρής κλίμακας υποδομές, όπως η κομποστοποίηση των πράσινων του δήμου Ηλιούπολης έχουν ανατεθεί σε εργολάβο, μέχρι το 2019.

8. Η προοπτική αυτή θα επιτείνει τα προβλήματα απασχόλησης του προσωπικού των δήμων, ειδικά στον τομέα της καθαριότητας. Παρόλο που η δυνατότητα προσλήψεων σε τομείς με ανταποδοτικό χαρακτήρα θα έπρεπε να επιτρέπονται.
9. Με ετήσιο συνολικό κόστος συλλογής και μεταφοράς 2.995.900 € και ποσότητα 30.808 τόνων το 2014, προκύπτει μοναδιαίο κόστος 97 €/τόνο. Η οριστική χρέωση για τη διάθεση στη Φυλή, για το 2013 ήταν 49,45 €/τόνο, που λογικά θα είναι και η οριστική χρέωση για το 2014 (προσωρινή τιμή 45 €/τόνο). Συνεπώς, το συνολικό κόστος για το 2014 αναμένεται να είναι γύρω στα **145 €/τόνο** και όχι 130 €/τόνο, που εκτιμά το ΤΣΔ.
10. Το ΤΣΔ εκτιμά ότι το κόστος διαχείρισης θα παραμείνει, περίπου, στα ίδια επίπεδα, χωρίς να συνυπολογίσουμε το ειδικό τέλος ταφής των 35 €/τόνο, προσαυξανόμενο κάθε χρόνο κατά 5 €, μέχρι να φτάσει τα 60 €/τόνο. Αν η συγκεντρωτική λογική που διέπει το ΤΣΔ υιοθετηθεί σε επίπεδο περιφέρειας, η υπάρχουσα ΕΜΑΚ δεν επαρκεί και θα χρειαστούν νέες κεντρικές μονάδες επεξεργασίας σύμμεικτων. Σε αυτό το ενδεχόμενο, το κόστος διαχείρισης θα εκτοξευτεί. Και θα γίνει ακόμη μεγαλύτερο αν τις μονάδες επεξεργασίας σύμμεικτων τις συνοδέψουν μονάδες καύσης των παραγόμενων δευτερογενών καυσίμων (RDF/SRF). Ας συνυπολογίσουμε, επίσης, και το κόστος κατασκευής (με ΣΔΙΤ ή χωρίς ΣΔΙΤ) που θα απορροφήσουν το σύνολο των διαθέσιμων πόρων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να χρηματοδοτηθεί καμία τοπική δράση. **Δεν συνεκτιμάται, καθόλου, η ωφέλεια που θα προέκυπτε από τη δραματική ελάττωση των μεταφορικών και από την εμπορική διάθεση των υλικών, αν υλοποιούνται αποκεντρωμένες δημοτικές υποδομές ανακύκλωσης και κομποστοποίησης.**
11. Είναι αδικαιολόγητη η απουσία οποιασδήποτε αναφοράς στις κεντρικές εγκαταστάσεις, που χρειάζονται για να λειτουργήσει το προτεινόμενο ΤΣΔ και η αδιαφορία για το που αυτές θα χωροθετηθούν. Επιπλέον, θα έπρεπε να τεκμηριώνεται, με οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά κριτήρια για ποιο λόγο επιλέγεται το συγκεντρωτικό μοντέλο διαχείρισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΣΔΑ

Συνοπτικός οδηγός για τα ΤΟΠΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ

Τι περιλαμβάνει ένα τοπικό σχέδιο αποκεντρωμένης διαχείρισης

1. Δραστηριότητες **πρόληψης και διαλογής στην πηγή**, σε επίπεδο δήμου μέσω των οποίων επιδιώκεται η **εκτροπή του μεγαλύτερου μέρους των απορριμμάτων** με ορίζοντα το χρονικό διάστημα μέχρι το 2020. Περιλαμβάνουν, κυρίως:
 - Ένα δίκτυο κάδων για την προδιαλογή οργανικών και ανακυκλώσιμων υλικών σε διακριτά ρεύματα, ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες σε κάθε Δήμο. Ειδική πρόβλεψη πρέπει να αφορά την ξεχωριστή συλλογή των αποβλήτων κήπου (κλαδέματα κλπ).
 - Ένα δίκτυο «πράσινων σημείων» με διευρυμένο ωράριο λειτουργίας, για τη συγκέντρωση υλικών που δεν κατευθύνονται στους κάδους όπως ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, συσσωρευτές, ελαστικά, ογκώδη αντικείμενα, τυχόν συγκεντρωμένες μεγάλες ποσότητες ανακυκλώσιμων από πολίτες, επιχειρήσεις, υπηρεσίες, σχολεία και την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης – ανταλλαγής υλικών όπως ρουχισμού, επίπλων και παλαιών αντικειμένων κλπ
 - Ένα σύστημα αποκομιδής και μεταφοράς που αφορά τα αναγκαία οχήματα, τους χώρους στάθμευσης και τους σταθμούς μεταφόρτωσης με την πρόβλεψη ότι σταδιακά θα μειώνεται η ανάγκη για μεταφόρτωση και μεταφορά σύμμεικτων απορριμμάτων
 - Δράσεις υποκίνησης της συμμετοχής των πολιτών και συγκεκριμένα:
 - ✓ δράσεις δημόσιας διαβούλευσης και κοινωνικής συμμετοχής στον σχεδιασμό και την εφαρμογή του τοπικού σχεδίου για παράδειγμα μέσω ανοιχτών εκδηλώσεων, συσκέψεων με κοινωνικούς φορείς, ερωτηματολογίων, συνελεύσεων, συγκρότησης ομάδων
 - ✓ δράσεις ενημέρωσης των πολιτών, των επαγγελματιών και των επιχειρήσεων για την πρόληψη της παραγωγής απορριμμάτων και τον τρόπο διαχείρισης των ειδικών αποβλήτων, ενδεικτικά στη μείωση χρήσης πλαστικής σακούλας και των συσκευασιών, στην διακριτή διαχείριση για τις μπαταρίες, τα ιατροφαρμακευτικά, τα απόβλητα κρεοπωλείων και ιχθυοπωλείων, τα τηγανέλαια κλπ
 - ✓ δράσεις υποκίνησης, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τη διαλογή στην πηγή, την ανακύκλωση και την κομποστοποίηση
2. Δραστηριότητες **κομποστοποίησης - διαλογής - διαχωρισμού** σε επίπεδο δήμου ή ομάδας δήμων. Περιλαμβάνουν κυρίως:
 - Χώρους **υποδοχής και διαλογής των κάδων ανακυκλώσιμων** με την πρόβλεψη ότι το υπόλειμμα δηλαδή τα ανεπιθύμητα υλικά στους κάδους των ανακυκλώσιμων θα μειώνεται σταδιακά όσο αυξάνονται τα διακριτά ρεύματα.
 - Μονάδες **διαχείρισης βιοαποβλήτων** για την κομποστοποίηση των προδιαλεγμένων οργανικών τη συσκευασία και τη διάθεση του παραγόμενου κόμποστ.
 - Αποκεντρωμένες μονάδες **μηχανικής διαλογής** των σύμμεικτων που εξακολουθούν να συλλέγονται στους πράσινους κάδους με πρόβλεψη στη διαστασιολόγηση ότι οι ποσότητες των σύμμεικτων σταδιακά θα μειώνονται.
 - **Εργαστήρια ανάκτησης** ανταλλακτικών, επισκευής-ανακατασκευής υλικών.

Οι παραπάνω δραστηριότητες μπορούν να ασκούνται σε διακριτούς χώρους ή να περιλαμβάνονται σε μια **Αποκεντρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΑΕΔΑ)**.

Τέλος μπορεί να εξεταστεί και **εγκατάσταση επεξεργασίας αδρανών και υλικών κατεδάφισης**, εφόσον εξασφαλίζεται ο αναγκαίος χώρος.

3. Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων σε επίπεδο ομάδας Δήμων

Οι αναγκαίοι ΧΥΤΥ, στο πλαίσιο μιας εκτεταμένης εφαρμογής της λογικής της αποκεντρωμένης ολοκληρωμένης διαχείρισης, αφενός θα υποδέχονται ολοένα και λιγότερα σύμμεικτα που θα αποτελούν το υπόλειμμα της διαδικασίας ανακύκλωσης και αφετέρου, θα υποδέχονται υπολείμματα με διαφορετικά ποιοτικά χαρακτηριστικά αφού θα αφαιρείται ολοένα και μεγαλύτερο μέρος των οργανικών, των ειδικών και τοξικών αποβλήτων και των ανακυκλώσιμων και συνεπώς θα έχουν μικρότερη περιβαλλοντική όχληση. Σε κάθε περίπτωση, οι αναγκαίοι ΧΥΤΥ, θα περιληφθούν στην αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ και οι χωροθετήσεις θα προκύψουν ως προϊόν μελέτης και ευρείας διαβούλευσης.

Ποιες είναι οι βασικές παράμετροι σχεδιασμού

1. Η καταγραφή των ποσοτήτων στερεών αποβλήτων που παράγονται σήμερα και η ποιοτική τους ανάλυση.
2. Η περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης με χαρτογράφηση που θα περιλαμβάνει τα σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (πλατείες, κοινόχρηστοι χώροι, χώροι άθλησης), τους μεγάλους παραγωγούς (αγορές, χώροι εστίασης, τουριστικές μονάδες, Πανεπιστήμια, δημόσιες υπηρεσίες, σχολεία, τράπεζες), τους παραγωγούς ειδικών και επικινδύνων αποβλήτων (νοσοκομεία, ιατρικά κέντρα, βιοτεχνίες-βιομηχανίες, συνεργεία)
3. Η καταγραφή του ανθρώπινου δυναμικού και της οργάνωσης της υπηρεσίας που εμπλέκεται
4. Η καταγραφή των ιδιαίτερων προβλημάτων που πρέπει να επιλυθούν
5. Η εκτίμηση της εξέλιξης των αναγκών σε βάθος τουλάχιστον 5/ετίας.
6. Η επιλογή των επιθυμητών δράσεων και των στόχων που πρέπει να αυτές να επιτύχουν σε βάθος τουλάχιστον 5/ετίας. Η περιγραφή των εναλλακτικών και της βέλτιστης λύσης.
7. Η καταγραφή των αναγκαίων μελετών συμπεριλαμβανομένων και των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
8. Η συνεργασία με την περιφέρεια, τα αρμόδια Υπουργεία και τους εμπλεκόμενους φορείς.
9. Οι διαδημοτικές συνεργασίες και η συνεργασία με τους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΦοΔΣΑ)
10. Η κοστολόγηση όλων δράσεων διαχείρισης, η εκτίμηση των εσόδων και η πρόβλεψη της χρηματοδότησης τόσο των παγίων όσο και των λειτουργικών δαπανών. Η σύγκριση με το σημερινό κόστος διαχείρισης.
11. Το σύστημα ενημέρωσης- παρακολούθησης και ελέγχου υλοποίησης του τοπικού σχεδίου διαχείρισης.

9.11.2015

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΠΡΩΣΥΝΑΤ)

prosynat.blogspot.gr - prosynat@gmail.com